

Kitabın Adı

GOLD Türkçe Soru Bankası - 5

978-605-7911-54-4

Yayın Yönetmeni

Nebi NEMUTLU

Editör

Muhammer KANPOLAT

Yazar

Komisyon

Dizgi Grafik Tasarımı

Yasemin IŞIK

Mutlu Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti.

www.e-mutlu.com

Yayıncı Sertifika No.

10628

WPC Matbaacılık Sanayi ve Ticaret A.S.

Osmangazi Mah. Mehmet Kopuz Sk.

No.: 17/1 Kıraç - Esenyurt

İSTANBUL

Matbaa Sertifika No.

35428

İstanbul, 2020

**MUTLU
YAYINCILIK**

5 Sınıf

GOLD Serisi

GOLD Yeni Nesil
SORU BANKASI
Türkçe

Konu Konu, Kazanım Odaklı

Video Çözümü

Akıllı Optik Uygulama

Akıllı Tahta Uyumlu

PISA - TIMSS - MEB Soru Tipleri

% 100 MEB Soru Tarzında Yeni Nesil

MUTLU YAYINCILIK

**Her hakkı ©Mutlu Yayıncılık'a aittir.
Kısmen de olsa alıntı yapılamaz. Metin, soru,
şekil ve grafikler, ELEKTRONİK, mekanik,
FOTOKOPİ ya da herhangi bir kayıt sistemiyle
çoğaltılamaz, yayımlanamaz.**

Öğrenmek, Öğretmek KOLAY!

SEARCH

 www.sizmutlu.com

- www.sizmutlu.com eğitim portalına giriniz.
- **Öğretmen Üyeliğini** seçiniz üyelik formunu doldurunuz.
- Sisteme giriş yaparak **Akıllı Tahta** uyumlu tüm dijital içerikleri indirebilir, internete bağlı olsun veya olmasın dilediğiniz yerde kullanabilirsiniz.

“ mutlu öğretmen, mutlu öğrenci”

öğrenci ve öğretmen uygulamasını indirerek soruların video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

AKILLI OPTİK UYGULAMA

Sonuçlar Anında Sende!

Akıllı Optik Uygulama öğrencilerimizin test sonucunu anında verir. Sonuçları detaylı olarak anında açıklar. Çözümü yanlış yapılan sorular için de çözümlere kolayca ulaşmanızı sağlar.

Öğretmenler **Akıllı Optik Uygulamayı**, öğrencilerin iyi oldukları ve geliştirilmesi gereken konularını tespit etmek için kullanabilirler. Böylece öğrencilerin sınavlara ne kadar hazır oldukları belirlenmiş olur ve sınav başarıları kolayca geliştirilir.

Öğretmenlere Neler Sağlar?

- Çok kısa sürede sınıfın başarısını ölçmenizi sağlar.
- Öğrencilerinizin hangi konularda eksik olduğunu tespit edebilirsiniz.

Öğrencilere Neler Sağlar?

- Test sonuçlarını anında gösterir.
- Her yerde kendinizi test edebilir ve sonuçlara ulaşabilirsiniz.
- Çözemediğiniz ya da yanlış yaptığınız sorular için çözüm videolarına ulaşabilirsiniz.

siz mutlu, biz mutlu, öğrenci mutlu

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyen dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaî bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

İÇİNDEKİLER

SÖZCÜKTE ANLAM

Test 1	Gerçek Anlam, Mecaz Anlam, Terim Anlam, Çok Anlamlılık	5
Test 2	Sözcükler Arası Anlam İlişkisi, Eş, Zıt Anlam Eş Sesli, Yakın Anlamlı Sözcükler	7
Test 3	Nitelik ve Kapsam Bakımından Sözcüğün Anlamı.....	9
Test 4	Deyimler, Atasözleri ve İkilemeler.....	11
Test 5	Konu Sonu Değerlendirme	13
Test 6	Konu Sonu Değerlendirme	15
Test 7	Konu Sonu Değerlendirme	17
Test 8	Konu Sonu Değerlendirme	19
Test 9	Dikkat Çıkabilir!	21

CÜMLEDE ANLAM

Test 10	Cümle Oluşturma, Cümle Tamamlama.....	27
Test 11	Cümlede Anlam	29
Test 12	Anlatımına Göre Cümleler	31
Test 13	Konu Sonu Değerlendirme	33
Test 14	Konu Sonu Değerlendirme	35
Test 15	Konu Sonu Değerlendirme	37
Test 16	Dikkat Çıkabilir!	39
Test 17	Dikkat Çıkabilir!	43

PARAGRAFTA ANLAM

Test 18	Paragrafta Konu, Paragrafta Ana Fikir, Başlık .. ve Ana Duygu	45
Test 19	Paragrafın Bölümleri (Giriş, Gelişme, Sonuç) Metin Tamamlama, Metin Oluşturma.....	47
Test 20	Akışı Bozan Cümle, Paragrafı İkiye Bölme, Yardımcı Fikir.....	49
Test 21	Anahtar sözcük, Paragrafta soru	51
Test 22	Hikâye Unsurları, Anlatıcı Türleri	53
Test 23	Metnin Dil ve Anlatımı - Metin Karşılaştırma.....	55
Test 24	Konu Sonu Değerlendirme	57
Test 25	Konu Sonu Değerlendirme	61
Test 26	Dikkat Çıkabilir!	63

TABLO VE GRAFİK YORUMU GÖRSEL OKUMA, SÖZEL MANTIK VE MUHAKEME

Test 27	Tablo Okuma, Tablo Yorumlama, Grafik Okuma, Grafik Yorumlama	69
Test 28	Görsel okuma - Sözel Mantık ve Muhakeme.....	71
Test 29	Görsel okuma - Sözel Mantık ve Muhakeme.....	73
Test 30	Dikkat Çıkabilir!	75

EDEBÎ TÜRLER SÖZ SANATLARI

Test 31	Edebî Türler - Söz Sanatları	81
Test 32	Edebî Türler - Söz Sanatları	83
Test 33	Edebî Türler - Söz Sanatları	85
Test 34	Edebî Türler - Söz Sanatları	87
Test 35	Edebî Türler - Söz Sanatları	89
Test 36	Dikkat Çıkabilir!	91

KÖK VE EK

Test 37	Kök ve Ek (Yapım Eki).....	95
Test 38	Kök ve Ek (Yapım Eki).....	97
Test 39	Kök ve Ek (Yapım Eki).....	99
Test 40	Kök ve Ek (Yapım Eki).....	101
Test 41	Konu Sonu Değerlendirme	103
Test 42	Dikkat Çıkabilir!	105

SES BİLGİSİ

Test 43	Ses Olayları	109
Test 44	Ses Olayları	111
Test 45	Ses Olayları	113
Test 46	Ses Olayları	115
Test 47	Konu Sonu Değerlendirme	117
Test 48	Dikkat Çıkabilir!	119

YAZIM KURALLARI

Test 49	"de"nin Yazımı, "ki"nin Yazımı, "mi"nin Yazımı.....	123
Test 50	Sayıların ve Kısaltmaların Yazımı, Pekiştirilmiş Sözcükler ve Satır Sonuna Sığmayan Sözcükler.....	125
Test 51	Büyük Harflerin Kullanımı ve Yazımı Karıştırılan Sözcükler	127
Test 52	Konu Sonu Değerlendirme	129
Test 53	Konu Sonu Değerlendirme	131
Test 54	Dikkat Çıkabilir!	133

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Test 55	Nokta, Soru İşareti, Ünlem, Üç Nokta.....	137
Test 56	Virgöl, Noktalı Virgöl, İki Nokta, Tırnak İşareti.....	139
Test 57	Kesme İşareti, Eğik Çizgi, Yay Ayrac (Parantez), Kısa Çizgi, Köşeli Ayrac, Uzun Çizgi	141
Test 58	Konu Sonu Değerlendirme	143
Test 59	Dikkat Çıkabilir!	145
Test 60	Dikkat Çıkabilir!	147

Yanıt Anahtarı	151
----------------------	-----

1. • Bir sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazanmış olduğu anlama mecaz anlam denir.

• Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konuyla ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan sözcüklere terim anlamlı sözcük denir.

• Bir sözcüğün aklımıza gelen ilk anlamına ya da bu anlama bağlı olarak kullanılan anlamlarına gerçek anlam denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yay araç içindeki özelliği yanlış verilmiştir?

- A) Duruşmada **tanık** söz aldıktan sonra tartışma çıktı. (Terim anlam)
- B) **Küçük**, tatlı bir sesle kovboy şarkıları söyledi. (Mecaz anlam)
- C) Dönemin kralı rahat bir şekilde **av** macerasını anlattı. (Gerçek anlam)
- D) Şirketin maruz kaldığı **büyük** oyunu bozmuştu. (Mecaz anlam)

2. "Soğuk" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde temel anlamıyla **kullanılmamıştır**?

- A) Soğuk suyla yıkanmak doğru değildir.
- B) Soğuk havalarda kalın giysiler giymeliyiz.
- C) Yağmurdan sonra hava iyice soğudu.
- D) Bizi biraz soğuk karşıladılar.

3. 1. Kırılan dişinin yerine **köprü** yaptırdı.

2. Yaptırdığı **köprü** köylülere sevindirdi.

3. Annesinin hiç kimseyle **köprüsü** yoktu.

Numaralanmış cümlelerde "köprü" sözcüğü sırasıyla hangi anlamlarda kullanılmıştır?

- A) Terim Anlam - Temel Anlam - Mecaz Anlam
- B) Temel Anlam - Temel Anlam - Mecaz Anlam
- C) Mecaz Anlam - Temel Anlam - Terim Anlam
- D) Temel Anlam - Mecaz Anlam - Terim Anlam

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) **Kolundaki** alçı bir haftaya çıkar.
- B) Ayakkabısının **topuğu** kırılınca yürümekte zorlandı.
- C) Onun da annesi gibi yeşil **gözleri** vardı.
- D) Yazarın **kuru** bir anlatımı var.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde **renkli yazılmış** sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) **Küçük** elleriyle bize yemek hazırlamış.
- B) Biraz daha **geniş** düşünmelisin.
- C) Her gece **ılık** süt içip öyle uyur.
- D) Gömleği **kirliydi** ama kalbi temizdi.

6.

- Bütün gün yanında kalırdım ve onunla vakit geçirmeye çalışırdım.
- Aylıkları, günün ihtiyaçları karşısında devde kulak gibi kalıyordu.
- Zavallı, gün görmedi şu kısacık hayatında ama yine de şükrediyor.
- Ama şu son günlerde büyük bir ilerleme olmuştu kadında.

"Gün" sözcüğü bu cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7. Şefkat, merhametin daha latif olanıdır. **I Ev-lada** yöneltilen sevginin ismi şefkattir. Bu değeri en iyi gözlemediğimiz **II yaşam** resmi annelerimizin bize olan sevgileri ve bu yönelimdeki davranışlarıdır. Şöyle düşünün, anneleriniz çok **III merhametli** insanlar olabilir ve bunu herkeşe, tüm canlılara gösteriyor olabilirler. Ancak çocuklarına karşı duyguları tüm bunlardan çok çok farklıdır. Bunu en iyi sizler hissedersiniz. Karşılıksız sevgiye verilen en **IV net** örnek ana şefkattir.

Bu metindeki numaralanmış sözcüklerin anlamları aşağıda karışık bir şekilde verilmiştir.

- Bir kimsenin oğlu veya kızı, çocuk
- Acıması olan
- Doğumla ölüm arasında yaşanan süre, ömür, hayat
- Kesintilerden sonra geri kalan miktarda olan

Buna göre numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı **yanlış** verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8. "Kuyruk" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Gelinliğin kuyruğu gün boyu sorun oldu.
 B) Kedi, acıkınca kuyruğunu sallardı.
 C) Ramazan ayında pide kuyruğunda dakikalarca beklerdik.
 D) Zavallı köpeğin kuyruğunu kesmişler.

9. **1.** Şiirdeki uyak ve redifleri bulduk.
2. Kaptan "Yelkenler fora!" diye bağırdı.
3. Yanıtlarının çoğunu yanlış kodlamış.
4. Birinci perde bitince salonda alkış koptu.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde terim anlamı sözcük **kullanılmamıştır**?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yay ayraç içinde verilen anlama uygun **kullanılmamıştır**?

- A) Yanakları **kuruydu** fakat gözleri tamamıyla siyah yaştı. (Suyu, nemi olmayan, yaş ve nemli karşıtı)
- B) Her medeniyet çöküş **sebeplerini** kendi içinde taşır. (Bir şeyin olmasına veya belli bir hâlde bulunmasına yol açan şey)
- C) **Elimdeki** bütün parayı bu eve yatırdım. (Kolun bilekten parmak uçlarına kadar olan, tutmaya ve iş yapmaya yarayan bölümü)
- D) Çocuk daha **konusamıyor** ama ne istediğini bildiriyor. (Bir dilin kelimeleriyle düşüncesini sözlü olarak anlatmak)

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla zıt anlamlı sözcük bir arada kullanılmıştır?

- A) Yaşamadıklarım, yaşadıklarımın yanında hiçbir şeydir.
 B) Düşünceli insanlar, düşüncesiz insanların konuşmasını dinlemek istemezler.
 C) Tembel ile çalışkanı aynı kefeye koyarsak haklıyla haksızı ayırt edemeyiz.
 D) İyimser bardağın dolu tarafını, kötümser bardağın boş tarafını görür.

2.

..... olan, olanı ezmez.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi sözcükler getirilirse zıt (karşıt) anlamlilik ilişkisi oluşur?

- A) Zengin, güçlü B) Güçlü, zayıf
 C) Akıllı, akılsız D) Dertsiz, dertli

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükler arasında eş seslilik ilişkisi yoktur?

- A) Günlerdir elindeki sisle yaptıklarından sis gözlere sahip olmuştu.
 B) Kır saçları ile kır sakalı onun kimliği olmuştu.
 C) Mat bir odadaki oyunda onu mat ettim.
 D) Üzüm bağına giderken ayakkabımın bağı çözüldü.

4.

Bu görseldeki cümlede bulunan sözcükler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eş sesli sözcüğe yer verilmiştir.
 B) "Doğru" sözcüğünün zıddına yer verilmiştir.
 C) "Tanımak" sözcüğünün anlamdaşı kullanılmıştır.
 D) Karşıt anlamlı sözcüklere yer verilmemiştir.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yüksek" sözcüğü "Bu evin tavanı alçak." cümlesindeki "alçak" sözcüğünün anlamca karşıtıdır?

- A) Yüksek bir yere çıkıp çevreyi inceleyelim mi?
 B) Sınavdan yüksek bir puan aldı.
 C) Bu elbisenin fiyatı biraz yüksek değil mi?
 D) Arkadaşlarını küçümser, onlara hep yüksekten bakardı.

6. "Okul - mektep" sözcükleri arasındaki anlam ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) çok - sık B) vücut - beden
 C) problem - sorun D) fakir - yoksul

7.

▲ endişeli	durgun
■ içten	samimi
● saha	alan
✱ sakın	kaygılı

İlke, yukarıdaki tabloya eş anlamlı sözcükleri yazmıştır. İlke, hangi iki sözcüğün yerini değiştirirse yazdıklarının hepsi doğru olur?

- A) ▲ - ■ B) ■ - ● C) ✱ - ▲ D) ● - ✱

8. Öğrenciler "yaşlı" sözcüğünü cümle içinde kullandılar. Hangisinin kurduğu cümledeki "yaşlı" sözcüğü ötekilerle sesteştir?

- A) Yaşlı adam torununa sordu.
- B) Yaşlıydı ama hâlâ dinçti.
- C) Yaşlılara saygıda kusur etmez.
- D) Yaşlı gözlerle özür diledi.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yerine zıt (karşıt) anlamlısı getirildiğinde cümlenin anlamı değişmez?

- A) Verilen karara herkes uymak zorundadır.
- B) Övülen insan kendini iyi hisseder.
- C) Söylediğim her şeyi reddetti.
- D) Uzun süre sonra barıştılar.

10.

Bu örüntüde kuralı bozan sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

- A) kollamak B) gözetmek
C) çekinmek D) korumak

11. • Yazılış ve okunuşları aynı olan fakat anlamları birbirinden farklı olan sözcüklere eş sesli (sesteş) sözcükler denir.
• Bir sözcük gerçek anlamından uzaklaşırsa sesteş özelliğini kaybeder.
• Bir sözcük anlam içerisinde kullanılırsa sesteşlik özelliğini yitirir.

Buna göre,

1. Dolu sonrası aracında hasar oluşmuş. Çay dolu bardağı yere düşürdü.
2. Lacivert bere ile daha hoş gözükyorsun. Annem kardeşime yeni bir bere örmüş.
3. Kentin dar sokaklarında dolaşmaya başladık. Kendisine dar gelen pantolonu hemen çıkardı.
4. Arı, lezzetli yiyecek olan balı vermektir bize. Buradaki su kadar arı bir su bulamazsınız.

dzilerinin hangilerinde altı çizili sözcük çiftleri arasında sesteşlik ilişkisi yoktur?

- A) I ve III. B) I ve IV.
C) II ve III. D) II ve IV.

12.

Ne inçindeyim zamanın
Ne de büsbütün dışında
Yekpare, geniş bir anın
Parçalanmaz akışında

Bu dörtlükte altı çizili sözcükler arasında bulunan anlam ilişkisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eş anlam B) Sesteş C) Karşıt anlam D) Yakın anlam

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "büyük" sözcüğü nitel anlamlı olarak kullanılmıştır?

- A) Eski evimizin büyük balkonunu özledim.
- B) Büyük hedefler koyduk kendimize.
- C) Ortadaki büyük bardak seninki.
- D) Kızın büyük gözleri vardı.

2.

Bu sözcükler genelden özele doğru sıralanacak olursa sondan üçüncü hangisi olur?

- A)
- B)
- C)
- D)

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "öğretmen" sözcüğü özel anlamlı olarak kullanılmıştır?

- A) Öğretmen her çocuğa özel olduğunu hissettirmelidir.
- B) Öğretmen velilerle iyi ilişkiler kurmalıdır.
- C) Öğretmen kendini sürekli geliştirmelidir.
- D) Öğretmen bugün de okula gelmeyebilir.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük nicel anlam taşımaktadır?

- A) Kısa boylu olan benim kardeşim.
- B) Karşındaki güzel manzara ruhumuzu okşuyordu.
- C) Soğuk esprileri ile ortamı gerdi.
- D) Uykulu gözlerle etrafı süzüyordu.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soyut anlamlı bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Birinci olamadı diye hırslıdan ağladı.
- B) Hiçbir zaman umudunu yitirmemelisin.
- C) Önümüze koyduğu yemek, sıcak değildi.
- D) Küçük şeylerle bile mutlu olmayı bilirdi.

6. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangisinde özelden genele doğru gidilmiştir?

- A) Tüm yardımseverler gibi o da başışta bulunmuştu.
- B) Paragraftaki cümleleri tek tek okuttu.
- C) İspanak, çok faydalı bir sebzedir.
- D) Evrende küçük bir nokta gibidir dünya.

7.

Numaralanmış sözcüklerin genelden özele doğru sıralanmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1 - 4 - 5 - 2 - 3
- B) 3 - 5 - 2 - 4 - 1
- C) 1 - 2 - 3 - 4 - 5
- D) 3 - 2 - 5 - 4 - 1

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ağır" sözcüğü nicel anlamda kullanılmıştır?

- A) Onun ağır sözleri karşısında hepimiz donup kaldık.
 B) O kadar ağır masayı tek başına mı taşıdın?
 C) Kadın, ağır şartlar altında yaşamaya çalışıyordu.
 D) Öylesine ağır bir kızı ki hanımlığını herkes överdi.

9. Aşağıdakilerden hangisinde genelden özele doğru sıralama vardır?

- A) Avrupa - Türkiye - Marmara - İstanbul
 B) Köy - Kasaba - İlçe - İl
 C) Menekşe - Çiçek - Canlı - Varlık
 D) Dere - Nehir - Göl - Deniz

10.

Yaslı gittim, şen geldim
 Aç koynunu, ben geldim.
 Bana bir yudum su ver
 Çok uzak yollardan geldim.
 (Samih RIFAT)

Bu dördlükte aşağıdakilerden hangisine örnek olabilecek bir sözcük yoktur?

- A) Soyut anlamlı sözcük
 B) Nitel anlamlı sözcük
 C) Nicel anlamlı sözcük
 D) Genel anlamlı sözcük

11.

- Beş duyu organımızdan en az biriyle algılayabildiğimiz varlıkları karşılayan sözcükler somut anlamlıdır.
- Beş duyu organımızla algılayamadığımız varlıkları, kavramları karşılayan sözcükler-soyut anlamlıdır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcüklerin tamamı da aynı anlam özelliğine sahiptir?

- A)

stat	ekmek
bardak	emek

 B)

heyecan	korku
endişe	saygı
- C)

yemek	çay
kalem	aşk

 D)

şişe	sevgi
kolonya	barış

12. Kavramlar arasındaki ilişki biçimlerinden biri de özel-genel ilişkisidir. Örneğin "canlı" kavramı, insan ve hayvan kavramlarına göre daha geneldir çünkü her insan aynı zamanda canlı iken her canlı, insan değildir.

Bu metne göre aşağıdakilerin hangisinde sözcüklerin genelden özele sıralaması doğrudur?

- A)

Muz	Özel
Meyve	↑
Bitki	↑
Varlık	Genel

 B)

Muz	Özel
Meyve	↑
Varlık	↑
Bitki	Genel

 C)

Muz	Özel
Bitki	↑
Meyve	↑
Varlık	Genel

 D)

Varlık	Özel
Bitki	↑
Muz	↑
Meyve	Genel

1. **I** Allah her bir insanın ruhsal kalbindedir. **II** Bunun farkına vardığınızda en yüce mutluluğu hissedeceksiniz. **III** Kalp merhametin yuvasıdır ve Allah merhametin konağıdır. **IV** Böylece insan farklı farklı olan tüm varlıklara karşı nefret ve kin duymaz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ikileme kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2.

Tomurcuklar büyür, gül olur bir gün.
Saniyeler geçer, yıl olur bir gün.
Üç kuruş, beş kuruş deyip geçmeyin
Damlaya damlaya göl olur bir gün.

Bu dörtlükte geçen atasözü hangi düşünceyi ögütlemektedir?

- A) Arkadaşlık B) Tutumluluk
C) Acelecilik D) Sabır

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde deyim açıklamasıyla verilmiştir?

- A) Kendisi içi dışı bir olan güzel arkadaşımı bir zamanlar.
B) Restoranda gördüğü kıza abayı yakmıştı, âşık olmuştu.
C) Kabağuna çekilmiş bir hâlde kulübesinde yaşıyordu.
D) Onun haddini bildirmek için geldiğini söyledi bana.

4. Bir süre **kalem çaldıktan** sonra yatıp uyudum. Çok yorulmuştum ama değmişti. Neticede yeni bir eser ortaya çıkarmak gerekiyordu. **Adam satmak** bizim kitabımızda yok, söz verdik mi gereğini yaparız. Yayınevinin bir işi daha vaktinde gelmedi diye **rafa kaldırmasına** müsaade edemezdim.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki deyimlerden birinin anlamı **olamaz**?

- A) Önemsememek, değer vermemek
B) Bir iş üzerinde artık durmamak, o işi kenara itmek
C) Yazmak, çizmek, karalamak
D) Bir çıkar karşılığında bir kişiyi gözden çıkarmak, feda etmek

5. Aşağıdaki cümlelerde geçen deyimlerden hangisinin konusu diğerlerinden farklıdır?

- A) Konu özetlerine göz atalım.
B) Konuşma metnini gözden geçirdim.
C) Ödevime bir kez daha göz gezdirdim.
D) Çocuk, sınıf birinciliğine göz dikmişti.

6. Aşağıdaki cümlelerde geçen ikilemelerden hangisi oluşum bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Çocuğuna asla abur cubur yedirmezdi.
B) Saçma sapan düşüncelere kapılma.
C) Tüm ıvır zıvırları çöpe attık.
D) Adam, paldır küldür otobüsten indi.

7.

1. Tencere dibin kara, seninki benden kara.
2. Rüzgâr eken fırtına biçer.
3. Çalma elin kapısını, çalarlar kapını.
4. Ne ekersen onu biçersin.

Numaralanmış atasözlerinden hangisi konusu bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

8. Kardeşim hayatı boyunca hiçbir işi düzgün yapamamıştır. Elinden iyi bir işin çıktığı nadir olmuştur. Aslında zeki, akıllı bir çocuk ama sorumluluk almayan ve kendini işe vermeyen bir yapıda. Böyle olunca da istenilen işi yapmamak için bahaneler üretir, sebepler ileri sürer, güçlük çıkarır ve engeller çıkarırdı,

Bu metnin sonuna anlam akışına göre aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) akıntıya kürek çekerdi. B) burun kıvırırdı.
C) ipe un sererdi. D) zivanadan çıkardı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme, yansıma sözcüklerle oluşturulmuştur?

- A) Yalan yanlış bilgilerle insanları kandırma.
B) Evimize gide gele ailemizden biri gibi olmuştu.
C) Eciş bücüş odunları sobada yaktık.
D) Şırl şırl akan dereye yıkanmıştık hepimiz.

10. I. Yanında götürmek
II. Konuşulanları konuşmaya katılmadan dinlemek
III. Bir kimseyi tanıır gibi olmak
IV. Çok telaşlanmak, heyecanlanmak

Aşağıdaki deyimlerden hangisinin açıklaması verilmemiştir?

- A) Kulak kabartmak B) Peşine takmak
C) Etekleri tutuşmak D) Gözü ısırarak

11. 1. Güçlü kişiler de uzaktakileri kollayıp kayırdıkları ve çokça yardım yaptıkları gibi kendi yakınlarına o kadar fayda sağlayamazlar.	I - Hesapsız gemi karaya vurur.
2. Gönülden, severek ve isteyerek yapılmayan işlerde başarı sağlanamaz.	A - Zorla güzellik olmaz.
3. Yardımcısı olmayan kişi savunmasız kalır. Her zaman, her yerde kendini tehlikelere karşı koruyup kollayamaz.	K - Mum dibine ışık vermez.
4. İnsan, bir işe girişmeden önce maddi bakımdan gider ve gelirlerini, karşılaşılabileceği zorlukları hesaplamalı, işin inceliklerini öğrenmelidir. Plansız, hesapsız girişilen işlerde başarılı olmak pek mümkün değildir.	T - Yalnız koyunu kurt yer.

ANAHTAR SÖZCÜK: 1 2 3 4

Bu tablodaki atasözleri ile açıklamaları eşleştirildiğinde "ANAHTAR SÖZCÜK" bölümünde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

- A) TAKI B) KITA C) KATI D) ATIK

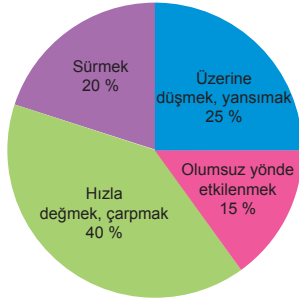
12. Önemli sorunlarda güvendiğimiz akıllı kimselere düşüncelerini sorarız. Bizim düşünemediğimizi başkası, onun düşünemediğini de bir başkası düşünüp bizi aydınlatabilir.

Bu düşünceyi en iyi özetleyen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akıl yaşta değil, baştadır. B) Akıl için yol birdir.
C) Akıl, akıldan üstündür. D) Akıl, kişiye sermayedir.

1.

Bu grafikte “vurmak” sözcüğünün bazı anlamları ve bir sınıfta “vurmak” sözcüğünü bu anlamlarda kullanan öğrencilerin oranı verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisini %20’lik dilime giren öğrencilerden biri söylemiş olabilir?

- A) Dün uyku sersemliğiyle kolumu duvara vurmuşum.
- B) Yıkık damdan içeriye parça parça güneş vurur.
- C) Duvara boya vurmak maharet ister, dedi babam.
- D) Kriz kitap dünyasını da vurdu, bakalım ne olacak?

2. “Tatlı” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Ne tatlı bakıyordu karşımızdaki sevimli çocuk.
- B) Tatlı ve esprili hâliyle görenleri tebessüm ettirirdi.
- C) Topladığımız tatlı elmaları bir bir kasaya yerleştirdik.
- D) İnce, tatlı, şen bir kişiliğe sahipti.

3.

Numaralanmış sözcüklerden hangileri beş duyu organımızın herhangi biriyle algılanmaz?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve IV.
- D) III ve IV.

4. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler arasında eş seslilik ilişkisi yoktur?

- A) Güç aldı sözlerinden.
Güç olmalı bunu yapmak.
- B) Dolu ekinleri vurdu.
Su ile dolu şişeyi aldı.
- C) Kır düşmüş saçlarına
Kır düğünü yapacak.
- D) Geç olmadan biz gidelim.
Eve geç gidersek kızarlar.

5. Aşağıdakilerin hangisinde genelden özele doğru bir sıralama yapılmıştır?

- A) Ders - Kelime - Paragraf -Türkçe
- B) Bitki - Muz - Ağaç - Çam
- C) Türkiye - Avrupa - Marmara - İstanbul
- D) Bölge - İl - İlçe - Mahalle

6.

El var, titrer durur, el var yumuk yumuk
El var pençe olmuş, el var yumruk.

Ziya Osman Saba

“El” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu dizelerdeki anlamında kullanılmıştır?

- A) Kolun bilekten parmak uçlarına kadar olan, tutmaya ve iş yapmaya yarayan bölümü
- B) Bazı nesne ve araçların tutmaya yarayan bölümü
- C) Sahiplik, mülkiyet
- D) Kez, defa

1. Atasözleri genellikle mecaz anlamlıdır ancak gerçek anlamlı atasözleri de vardır.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi gerçek anlamlıdır?

- A) Üzüm üzüme baka baka kararır.
B) Güneş, balçıkla sıvanmaz.
C) Bugünün işini yarına bırakma.
D) Acı patlıcanı kırağı çalmaz.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kırmak" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Cevizleri kırmak için düzgün bir taş aradık.
B) Serçe parmağını kırdığında ben de yanındaydım.
C) Çocuğun hevesini kırmasaydınız sınavı kazanabilirdi.
D) Bardağı kırdığını bizden saklamana gerek yoktu.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde deyim anlamına uygun kullanılmamıştır?

- A) Yeni okulunda gösterdiği başarılarla kısa zamanda göze battı.
B) Hiçbir şeyi ciddiye almaz, akıllı bir karış havada!
C) Saatlerce bekletip gelmeyince küplere bindim.
D) Sınavdan 100 aldığını duyunca sevinçten dört köşe oldu.

- 4.

Bir insanın gelebileceği en büyük mertebe, güvenilir insan olmaktır.
Doğan Cüceloğlu

Bu görselle ilgili,

- I. "büyük" sözcüğü nicel anlamlıdır.
II. Mecaz anlamlı sözcük kullanılmıştır.
III. Sesteş sözcüğe yer verilmiştir.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) I ve III. D) II ve III.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "sinmek" sözcüğü, bir deyim içinde kullanılmıştır?

- A) Yemeğin kokusu tüm odaya sinmişti.
B) Hızlıca yaptığı ödev bir türlü içine sinmemişti.
C) Korkudan koltuğun yanına sinmiştim.
D) Havadaki ağır koku saçlarıma bile sinmiş.

6. Aşağıdaki cümlelerde kullanılan ikilemelerden hangisi farklı bir yolla oluşturulmuştur?

- A) Eskisi yenisi neyi varsa ona bıraktı.
B) İyice düşünüp taşınmadan karar verme.
C) Öyle içli dışlılar ki hiç ayrılmazlar.
D) Aşağı yukarı saat 3'te burada olurlar.

- 7.

Yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları farklı olan sözcüklere eş sesli (sesteş) sözcük denir.

Buna göre,

Balığın mekânı su ile taşır

Onun ötesini anlamak güçtür

dizelerindeki altı çizili sözcüklerden hangisi eş seslidir?

- A) Güç B) Öte C) Balık D) Su

8. "Damlamak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Gömleğine yağ damlamış, lekesi çıkmıyor.
 B) Bu sıcakta, alnından damlayan terlere rağmen çalışıyor.
 C) Musluktan damlayan sular kovayı doldurmuş.
 D) Kimse onu çağırmasa da o her ortama anında damlar.

9. Aşağıda dilimize yabancı dillerden girmiş sözcükler ile bunların Türkçedeki karşılıkları verilmiştir. Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Adisyon → Hesap fişi
 B) Absürt → Saçma
 C) Doküman → Belge
 D) Aidat → Taksit

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme kullanılmamıştır?

- A) Üzerindeki eski püskü kıyafetlere aldırmandan salona girdi.
 B) Çoluk çocuk toplanmış, parkta top oynuyorlar.
 C) Düşüne eş dost gelecek diye hazırlık yapıyor.
 D) Kedi, bir aşağı bir yukarı gezinip duruyordu.

11. Kişi ancak aklını kullanarak **I insan** olur. Aksi hâlde insanlıktan uzaklaşır. Aklını kullanmak demek gerçeği görmek demektir. **II Doğru** ile yanlış ayırıp sadece doğruyu yapmaktır. Tüm arzularımızı ve düşüncelerimizi doğru şekilde yönlendirmektir. Buna bağlı olarak da hareketlerimizin ve **III sözlerimizin** doğru ve **IV iyi** olmasıdır.

Bu metindeki numaralanmış altı çizili sözcükler sözlük sıralamasına göre dizilecek olursa doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) II – I – IV – III
 B) II – IV – I – III
 C) I – IV – III – IIII
 D) II – III – I – IV

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamı bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Dedesinin yanında olduğu için çok mutluydu.
 B) Koyun sürüsüne kurtlar saldırmış dün gece.
 C) Kış için odun ve kömür almamız gerekiyor.
 D) Onu sarsıp kendine getirmek senin görevidir.

13.

- Nefes nefese koşan anneme, başını çevirmeden cevap verdi.
- Seymen defterinin yapraklarını çeviriyordu.
- Yük tamamen onun omuzlarında, bütün evi o çeviriyor.

Aşağıdakilerden hangisi, "çevirmek" sözcüğünün bu cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Yönetmek, idare etmek
 B) Öteki yüzünü görünür duruma getirmek
 C) Döndürerek hareket ettirmek
 D) Bir şeyin yönünü değiştirmek

SÖZCÜKTE ANLAM

1. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi “Kır atın yanında duran ya huyundan ya suyundan.” atasözü ile anlamca özdeştir?

- A) Yavaş atın tekmesi pek olur.
- B) Üzüm üzüme baka baka kararır.
- C) Yalnız taş duvar olmaz.
- D) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

2. I. Yeni transferleri umduğumuzdan **disli** çıktı.

Gözyaşlarım bile onun **taş** kalbini yumuşatamamıştı. II.

III. Babası bağırdıkça o, **piskin** piskin sırtıyordu.

Büyükannesi ona aile **yadigârı** bir yüzük hediye etmişti. IV.

Numaralanmış cümlelerden hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda **kullanılmamıştır**?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

3. I. kader II. kalem
III. kaza IV. kadın

Numaralanmış sözcükler sözlük sıralamasına göre sıralanacak olursa **baştan ikinci** hangisi olur?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcüğün eş seslisi **yoktur**?

- A) Çocuğun **göz**lerinden iki damla yaş süzüldü.
- B) Başındaki **ber**eyi çıkarma, üşürsün.
- C) **Ben**, seni üzme hiç istememiştim.
- D) Yağan **dolu** tüm mahsulü yok etmişti.

5. Aşağıdaki yabancı sözcüklerden hangisinin Türkçe karşılığı **yanlış** verilmiştir?

- A) Dizayn → Tasarım
- B) Analiz → Problem
- C) Kriter → Ölçüt
- D) Part - time → Yarı zamanlı

6. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Yüzüğündeki taş nasıl da **parlıyordu!**
- B) Mezun olduktan sonra bizim kızlarla iyice **koptuk**.
- C) Bizi bu kadar **sıcak** karşılayacağını düşünmemiştik.
- D) Her hatasından sonra babasının **gölgesine** sığınyordu.

7.

21 Aralık 1840, Tekirdağ doğumlu olan Namık Kemal, **Türk** milliyetçiliğinin önemli temsilcilerinden sayılmaktadır. Şair ve **yazar** kimliğinin yanı sıra gazeteciliği ile de bilinmektedir. Yenişehirli Mustafa Asım Efendi ve Fatma Zehra Hanım'ın çocukları olan **ünlü** yazar, aynı zamanda devlet adamlığı da yapmıştır. Asıl adının Mehmet Kemal olmasına karşın, Şair Eşref Paşa tarafından Namık Kemal ismi **layık** görülmüştür.

Bu metinde altı çizili sözcükler sözlük sıralamasına göre dizilecek olursa hangisi **sondan ikinci** olur?

- A) Türk
- B) Layık
- C) Ünlü
- D) Yazar

8. I. Ses seda II. Doğru dürüst
III. Eğri büğrü IV. Ufak tefek
V. Akıl fikir

Numaralanmış ikilemeler oluşumları bakımından ikiyeşerli gruplanırsa kaç numaralı ikileme bu grupların dışında kalır?

- A) I. B) III. C) IV. D) V.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “el” sözcüğü deyim içinde kullanılmıştır?

- A) Karşıdan karşıya geçerken annenin elini tutmalısın.
B) Elinde çıkan yara canını çok yakıyormuş.
C) Şu işe sen de bir el atsan da çabuk bitirsek.
D) Elini alınına koyup uzun uzun düşündü.

10. I. Körle yatan şaşı kalkar.
II. Keskin sirke küpüne zarar.
III. Her koyun kendi bacağından asılır.
IV. Üzüm üzümüne baka baka kararır.
V. Öfkeyle kalkan zararlar oturur.

Numaralanmış atasözlerinden aynı anlamda gelenler eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

11. I. Ateşe dokundu, eli yandı.
II. Orman yanınca yerine yeni orman yetiştirilir.
III. Biberi yiyince ağzım yandı.
IV. Ödevi yetiştiremezsek hepimiz yanarız.

“Yanmak” sözcüğü numaralanmış cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

12. I. Başımdan bir kova sevda döküldü
II. İslanmadım, üşümedim, yandım oy!
III. İplik iplik damarlarım söküldü
IV. Kurşun yemiş güvercine döndüm oy!

Bu dörtlüğün kaçınıcı dizesinde ikileme kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

13.

Artist	Oyuncu
Bariyer	
Center	
Full	
Exit	

Bu tabloda sözcüklerin karşılıklarına Türkçe karşılıkları yazılmak istenmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tablodaki herhangi bir sözcüğün karşılığı olamaz?

- A) Engel B) Tam C) Merkez D) Kapatmak

SÖZCÜKTE ANLAM

1. Aşağıdakilerin hangisinde "hava" sözcüğü "görünüş, duruş" anlamında kullanılmıştır?

- A) Eğer hava güzel olmazsa pikniği erteleyeceğiz.
- B) Bugün pek havamda değilim doğrusu.
- C) Son günlerde havasından geçilmiyor.
- D) Çocuğun çok karizmatik bir havası vardı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte kullanılmıştır?

- A) Neden hep burnunun dikine gidiyorsun?
- B) Artık maskesi düştü, bizi kandıramaz.
- C) İkimizin de bakışları karşılaştı, göz göze geldik.
- D) Babamı karşımda görünce yüreğim ağzıma geldi.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt (karşıt) anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Televizyon açıktı ama kimse onu seyretmiyordu.
- B) Arkasından konuşmak bize hiç yakışmazdı.
- C) Telefonda konuştuktan sonra buluşmaya karar verdik.
- D) Dar eteğin üstüne bol bir gömlek giymişti.

4.

- I. Yabancı dil konusunda ondan uzmanı yoktur.
- II. Atatürk'ün lider olması en önemli avantajdır.
- III. Mağazaya numune bırakalım da gelelim hemen.
- IV. Yardıma lüzum olmadığını söyledi ama yanılıyor.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin eş anlamlılarını aşağıdaki bulmacaya yerleştiriniz.

	K	L	M	N	P
I.					
II.					
III.					
IV.					

Buna göre "N" sütununda aşağıdakilerden hangisi oluşur?

- A)

A
E
N
E

 B)

A
E
E
E

 C)

S
D
E
K

 D)

N
D
K
E

5.

Sen dert etme, bir hâl çaresi bulunur; hiç değilse birkaç ay idare edecek paramız var.

Bu cümledeki altı çizili söz yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlemin anlamında değişme olmaz?

- A) oldum olası B) ne olursa olsun C) en azından D) ister istemez

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcüğün eş seslisi vardır?

- A) Ormanlık alanda bacağını **akrep** sokmuş.
 B) Kendini hastalıklara karşı **koru**.
 C) **Kuru** çamaşırları ipten toplayabilirsin.
 D) Genç çocuk **ter** içinde kalmış.

7. "Fırtına yüzünden sandallar **az kalsın** alabora olacaktı."

cümlesindeki altı çizili söz grubu yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlenin anlamı **değişmez**?

- A) bu yüzden B) neredeyse
 C) herhâlde D) mümkünse

8. Aşağıdakilerin hangisinde deyim anlamına uygun **kullanılmamıştır**?

- A) Son iş yerinde de dikiş tutturamamış, oradan da kovulmuş.
 B) Aynı şeyleri söyleye söyleye dilimde tüy bitti artık.
 C) En yakın arkadaşıyla tartıştıkları için aralarından su sızıyor.
 D) Ne söyleyeceksen söyle, ağzındaki baklayı çıkar bakalım.

9. 1. Bitkiler besinlerini kökleri sayesinde almaktadır.
 2. Verilen narkoz sonrası hasta hemen bayıldı.
 3. Plüton, gezegen sınıfından çıkarılmıştı.
 4. Ünlü oyuncunun dublörü olmak bile gurur verici.

Numaralanmış cümlelerdeki terim anlamlı sözcüklerin ilgili olduğu alanlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) I. Fen bilimleri B) I. Türkçe
 II. Tıp II. Fen bilimleri
 III. Coğrafya III. Fizik
 IV. Sinema IV. Tiyatro
- C) I. Fen bilimleri D) I. Fen bilimleri
 II. Tıp II. Fen bilimleri
 III. Coğrafya III. Coğrafya
 IV. Müzik IV. Sinema

10.

Bir insanın kişiliği; oturup yattığı yerin temizliğinden, düzeninden anlaşılır. İnsanların kişilikleri ile sürekli buldukları yerler arasında ilişki kurmak mümkündür.

Açıklaması verilen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aslan yattığı yerden belli olur. B) Er olan, ekmeğini taştan çıkarır.
 C) Akılsız başın derdini ayaklar çeker. D) Adam adama yük olmaz.